

Nederlandse orkesten intensiveren beleid sociale veiligheid

Amsterdam, 25 april 2025. Vandaag is het rapport over sociale veiligheid bij de Nederlandse orkesten verschenen dat in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Orkesten (VvNO) door CAOP is opgesteld.

Een van de belangrijkste conclusies van het rapport is dat 17% van de deelnemers zich in het afgelopen jaar sociaal onveilig heeft gevoeld en ervaringen met ongewenst of grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer heeft opgedaan. De in het onderzoek meest naar voren komende voorbeelden hiervan zijn roddelen, onterechte benadeling, tegenwerken en intimidatie. Een meerderheid (73%) van de medewerkers heeft zich gemiddeld genomen sociaal wel veilig gevoeld bij de organisaties waar zij werkzaam zijn. De VvNO betreurt het dat medewerkers in de sector met ongewenst en grensoverschrijdend gedrag te maken kregen; ieder geval van grensoverschrijdend gedrag is er een teveel. De VvNO omarmt dan ook de conclusies en aanbevelingen van het rapport en gaat daar actief mee aan de slag. Het onderzoeksrapport biedt waardevolle inzichten voor verdere intensivering van het beleid op het gebied van sociale veiligheid voor de orkestsector.

Sectorbreed beeld

Na eerdere signalen over grensoverschrijdend gedrag en sociale onveiligheid, zoals ondermeer ontvangen via de vakbonden en (sociale) media, en na overleg met regeringscommissaris Mariëtte Hamer, heeft de VvNO een brede klankbordgroep samengesteld met vertegenwoordigers van vakbonden, (freelance) musici en werkgevers. Na advies van de klankbordgroep werd door de VvNO besloten om een onderzoek uit te laten voeren door CAOP. Het CAOP is een onafhankelijke kennis- en samenwerkingspartner voor de publieke sector op het gebied van werken en leren. Het CAOP-onderzoek heeft de beleving van sociale veiligheid gemeten in de afgelopen twaalf maanden en richtte zich op tien Nederlandse symfonieorkesten en een koor. Aan het rapport ligt een enquête ten grondslag die is uitgezet onder alle medewerkers die bij de Nederlandse orkesten en het koor zijn betrokken, zowel in vast dienstverband als op freelance basis.

Borgen sociale veiligheid

De VvNO zal zich de komende tijd voortvarend inzetten voor het verder versterken van sociale veiligheid. De VvNO commiteert zich, in samenwerking met vakbonden en een klankbordgroep, structureel aan het onderwerp sociale veiligheid. Daarnaast wordt ingezet op kennisontwikkeling en uitwisseling tussen de orkesten. Belangrijk doel daarbij is het verbeteren van de leer- en aanspreekcultuur binnen de orkesten. Transparantie en samenwerking staan daarbij centraal. Het rapport biedt daartoe concrete inzichten en handreikingen.